

brupartners
.brussels

concertation économique et sociale
economisch en sociaal overleg

ADVIES

GOOD SOIL-strategie : naar een geïntegreerd beheer van de Brusselse bodem

---

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	8 maart 2024
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Advies aangenomen door de Plenaire vergadering op	18 april 2024

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

BRUPARTNERS

Bischoffsheimlaan 26 – 1000 Brussel

Tel : 02 205 68 68 – brupartners@brupartners.brussels – www.brupartners.brussels

Vooraf

De « Good Soil »-strategie werd ontwikkeld om alle bodems van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te beschermen en te verbeteren dankzij een duurzamer beheer, door bedreigingen aan te pakken (ondoorlaatbaarheid, erosie, verlies van organisch materiaal, verontreiniging, ...) en door de ontwikkeling van levende bodems te bevorderen.

Advies

1.1 Methodologie en opvolging

Brupartners herinnert eraan dat hij op 20 september 2023 een advies¹ over het ontwerp van de « Good Soil »-strategie heeft uitgebracht, voorafgaand aan het onderzoek ervan in eerste lezing.

Brupartners herhaalt dat hij de wens van de « Good Soil »-strategie deelt om de bescherming en de kwaliteit van de bodems in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verhogen. Hij steunt het behoud van een hoog ambitieniveau op dit gebied.

Brupartners is verheugd over de duidelijke wens om degenen die mogelijk door bodembeheerkwesties worden getroffen « zo vroeg mogelijk in het proces » te raadplegen. Hij is van mening dat deze methodologie het toelaat dat er enerzijds beter rekening kan worden gehouden met de opmerkingen van de belanghebbenden en dat er anderzijds ontwerp teksten kunnen worden opgesteld die beter aan de realiteit op het terrein beantwoorden.

Brupartners is verheugd dat er rekening werd gehouden met verschillende van de beschouwingen die hij in 2023 heeft geformuleerd. Hij stelt immers vast dat de ontwerpstrategie is gewijzigd om :

- Vroeger te anticiperen op het financieringsvraagstuk ;
- Meer rekening te houden met administratieve, financiële en sociaaleconomische gevolgen ;
- Te vermijden om « in silo's » aan specifieke milieu- of stedenbouwkundige kwesties te werken ;
- Ervoor te zorgen dat de strategie goed op de verschillende wetgevingen en strategieën met betrekking tot het thema « bodem » wordt afgestemd (met name door ervoor te zorgen dat de doelstellingen van de « Good Soil »-strategie in de gewestelijke plannen, verordeningen en wetboeken worden opgenomen (GBP, GSV, RPA, BBP, ...)).

1.2 Sociaal-economische realiteit

Brupartners is verheugd over de wens om de ontwerpstrategie beter op de gewestelijke sociaaleconomische realiteit af te stemmen, overeenkomstig één van zijn belangrijkste verzoeken die hij in 2023 heeft geformuleerd.

Brupartners stelt vast dat deze verbintenis wordt weerspiegeld in de volgende toevoeging aan punt 2 « Bouwen aan een « Good Soil »-strategie » :

« Het basispostulaat van de Good Soil-strategie is om op basis van het principe “de goede bodem voor het goede gebruik”, een evenwicht te garanderen tussen de verschillende functies van ons Gewest, met name het voorbehouden van bodems van minder goede kwaliteit voor

---

¹ [A-2023-063-BRUPARTNERS](#)

constructies en de bodems van betere kwaliteit voor natuur, waterbeheer en voedselproductie ».

Hoewel **Brupartners** dit principe van « de goede bodem voor het goede gebruik » ondersteunt en zich ervan bewust is dat deze kwestie zou kunnen worden behandeld in het kader van doelstelling 20, die met name voorziet in « het identificeren en inventariseren van bodems in functie van hun kwaliteitscriteria die een bestemming voor een specifiek gebruik rechtvaardigen », is **Brupartners** niettemin van mening dat de ontwerpstrategie de kwestie van economische ontwikkeling nog verder zou kunnen integreren, en meer specifiek de problematiek van gebieden die voor industriële activiteiten moeten worden voorbehouden.

Aangezien dit te vinden evenwicht tussen de milieudimensie en de sociaaleconomische dimensie als prioriteit in het kader van het GBP moet worden gereguleerd, is **Brupartners** van oordeel dat er een onmiskenbaar verband bestaat tussen de ontwikkeling van deze ontwerpstrategie en de huidige werkzaamheden inzake de herziening van het GBP (« Share the city »).

Tot slot stelt **Brupartners** vast dat O.25. « Projecten stimuleren voor de herontwikkeling van oude industrieterreinen en de renovatie van bestaande gebouwen » werd gehandhaafd (nu opgenomen in maatregel 8.6.) en herhaalt hij zijn volgende beschouwing :

*« Vooraleer te overwegen om ze voor andere functies te herbestemmen, is **Brupartners** van mening dat oude industrieterreinen, als de vraag er is, bij voorrang voor industriële activiteiten zouden moeten blijven worden gebruikt. Daarnaast nodigt **Brupartners** uit om na te denken over de opportuniteit om bepaalde oude industrieterreinen met een aangetaste bodem voor industriële activiteiten te bestemmen ».*

1.3 Gronduitgravingen

Brupartners is verheugd over de toevoeging van een doelstelling « om het principe « vermijden-verminderen-compenseren » te bevorderen met betrekking tot gronduitgravingen in het kader van bouw- en bodembewerkingsprojecten, in overeenstemming met de gewestelijke transversale doelstellingen », om ervoor te zorgen dat het uitgraven van grond enkel wordt aangevraagd als het echt noodzakelijk is.

Brupartners benadrukt echter dat de kwestie van de gronduitgravingen grondig moet worden aangepakt. In dit verband vestigt hij de aandacht op het onderscheid dat moet worden gemaakt tussen twee fasen die mogelijk noodzakelijke grondafgravingen met zich meebrengen :

1. De fase « bouw-/infrastructuurproject », waarin het doel moet zijn om een evenwicht te vinden in het beheer van uitgraving/aanvulling om de noodzaak om uitgegraven grond van bouwplaatsen af te voeren tot een minimum te beperken ;
2. De fase « bodemsanering », waarin moet worden bepaald (zoals momenteel in de ontwerpstrategie is voorzien) of de voorkeur aan *in situ* behandeling dient te worden gegeven of dat een afgraving noodzakelijk is.

Hoewel deze twee fasen naast elkaar kunnen voorkomen, vindt **Brupartners** het noodzakelijk om ze van elkaar te onderscheiden en om voor elke fase de meest geschikte bodembehandeling te bepalen.

Tot slot stelt **Brupartners** vast dat er geen enkele wijziging hieromtrent werd aangebracht en herhaalt hij de volgende beschouwing :

« **Brupartners** benadrukt dat de valorisatie van materialen uit de bodems, en meer in het bijzonder gerecycleerde granulaten, door een coherent en pragmatisch regelgevend kader zal moeten worden ondersteund. In dit verband herinnert hij aan zijn [advies van 15 juni 2023](#) betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de gerecycleerde granulaten en de gronden en gerecycleerde granulaten gebruikt in of op de bodem tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijk Regering van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen ».

1.4 Verharding

Brupartners benadrukt de noodzaak om in bepaalde gevallen de mogelijkheid van verharding te handhaven. Derhalve juicht **Brupartners** de toevoeging van de verduidelijking toe dat « de implementatie van deze doelstelling worden bepaald door een technische en economische haalbaarheidsstudie, in nauwe samenwerking met de gewestelijke publieke operatoren en Brulocalis. Deze studie zal zich dienen uit te spreken over het traject voor vermindering van de verharding tegen 2050, over de schaal waarop deze vermindering in rekening in rekening zal gebracht worden (gemeentelijk, gewestelijk of metropolitaan), over de doelstellingen van ontharding en de te implementeren juridische en financiële mechanismen » (punt 4.3.2. van de strategie).

Daarnaast herhaalt **Brupartners** zijn verzoek om ervoor te zorgen dat er gerichte bewustmakingscampagnes zouden worden gehouden voor omwonenden die rechtstreeks worden getroffen door werkzaamheden die tot doel hebben de verhardingsgraad te verlagen. Dit om het risico op verontreiniging te verminderen als gevolg van een gebrek aan kennis over de bestaande inrichtingen.

1.5 Koolstofvoetafdruk

Omdat hij vaststelt dat O.18. « De bodems beheren volgens een « koolstofarme » aanpak, vooral met betrekking tot grondwerken » ongewijzigd is, herhaalt **Brupartners** zijn volgende beschouwing :

« **Brupartners** deelt de gewestelijke ambitie om de koolstofvoetafdruk van de activiteiten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verminderen. Toch vraagt hij zich af of het wel opportuun is om deze globale thematiek te behandelen in een strategie die aan bodembeheer is gewijd ».

*
*   *